

Jakie roszczenia przysługują mi wobec pracodawcy w związku z wypadkiem przy pracy?

Zgodnie z art. 237¹ § 1 i § 2 Kodeksu pracy, pracownikowi, który uległ wypadkowi przy pracy przysługują świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Z kolei, od pracodawcy może domagać się odszkodowania za utratę lub uszkodzenie w związku z wypadkiem przedmiotów osobistego użytku oraz przedmiotów niezbędnych do wykonywania pracy, z wyjątkiem utraty lub uszkodzenia pojazdów samochodowych oraz wartości pieniężnych.

Jak wynika z art. 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1773 ze zm.), świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych obejmują:

1. zasiłek chorobowy - dla ubezpieczonego, którego niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową;
2. świadczenie rehabilitacyjne - dla ubezpieczonego, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja lecznicza rokuje odzyskanie zdolności do pracy;
3. zasiłek wyrównawczy - dla ubezpieczonego będącego pracownikiem, którego wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;
4. jednorazowe odszkodowanie - dla ubezpieczonego, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu;
5. jednorazowe odszkodowanie - dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty;
6. renta z tytułu niezdolności do pracy - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej;
7. renta szkoleniowa - dla ubezpieczonego, w stosunku do którego orzeczono celowość przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, spowodowaną wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową;
8. renta rodzinna - dla członków rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty uprawnionego do renty z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej;
9. dodatek do renty rodzinnej - dla sieroty zupełnej;
10. dodatek pielęgnacyjny;
11. pokrycie kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne w zakresie określonym ustawą.

Niezależnie od świadczeń z ubezpieczenia społecznego przewidzianych w w/w ustawie, za wypadki przy pracy i choroby zawodowe pracodawca może odpowiadać uzupełniająco na podstawie przepisów prawa cywilnego (w szczególności na podstawie art. 415-417, 430, 435, 436, 444, 445 i 448 k.c.).

Powyższe potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 lipca 1998 r., II UKN 155/98, LEX nr 37000, uznając, iż cywilnoprawna odpowiedzialność pracodawcy za skutki wypadku przy pracy ma charakter uzupełniający. Pracownik nie może dochodzić odszkodowania i renty na podstawie art. 444 k.c. przed rozpoznaniem jego roszczeń o świadczenia przysługujące na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Ponadto, jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 3 czerwca 2013 r., III APa 12/13, LEX nr 1362699, treści art. 237¹ k.p. nie można interpretować w taki sposób, że stanowi on przepis szczególny w stosunku do przepisów prawa cywilnego dotyczących odpowiedzialności deliktowej, wyłączający ich stosowanie w przypadku otrzymania przez

pracownika, który uległ wypadkowi przy pracy świadczeń na podstawie ustawy z 2002 r. o świadczeniach pieniężnych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Pracodawca może bowiem odpowiadać za szkodę wyrządzoną pracownikowi wskutek wypadku przy pracy na zasadach ogólnych, w szczególności na podstawie art. 415 k.c. i nast., które regulują odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zawinionym i bezprawnym działaniem o charakterze czynu niedozwolonego.

Pracownik, który uległ wypadkowi przy pracy i doznał szkody w postaci uszczerbku na zdrowiu lub rozstroju zdrowia, może żądać od pracodawcy odszkodowania (naprawienie szkody) i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (art. 444 i 445 k.c.).

Zaniechanie przez pracodawcę obowiązku zapewnienia pracownikom bezpiecznego stanowiska pracy uzasadnia odpowiedzialność pracodawcy na zasadzie winy (art. 415 k.c.) – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2000 r., II UKN 207/00, LEX nr 46076.

Do obowiązków pracodawcy należy dostarczenie pracownikowi sprawnych i bezpiecznych narzędzi pracy, więc wydanie pracownikowi niesprawnej drabiny i tolerowanie przez przełożonych jej używania, gdy przyczyniło się do wypadku przy pracy, stanowi podstawę do przyjęcia winy pracodawcy (art. 415 k.c.) – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 1999 r., II UKN 522/98, LEX nr 37779.

Autor: adw. Aleksandra Gaffke